

**THÀNH ỦY ĐIỆN BIÊN PHỦ
BAN TUYÊN GIÁO VÀ DÂN VẬN**

Số 09-CV/BTGDVTU
V/v sao gửi Thông tin chuyên đề của
Ban Tuyên giáo và Dân vận Tỉnh ủy

ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM

Điện Biên Phủ, ngày 01 tháng 4 năm 2025

Kính gửi: - Ủy ban MTTQ và các tổ chức chính trị - xã hội Thành phố,
- Các chi, đảng bộ trực thuộc Thành ủy,
- Phòng Văn hóa, Khoa học và Thông tin Thành phố,
- Trung tâm Văn hóa - Truyền thanh - Truyền hình Thành phố,
- Các đồng chí Báo cáo viên Thành phố.

Nhằm nâng cao nhận thức của cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức, đoàn viên, hội viên, lực lượng vũ trang và Nhân dân về vai trò, ý nghĩa của học tập suốt đời và kịp thời cung cấp thông tin, định hướng tuyên truyền cho đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên góp phần thực hiện tốt nhiệm vụ công tác Tuyên giáo và Dân vận. Thực hiện ý kiến chỉ đạo của Thường trực Thành ủy Điện Biên Phủ, Ban Tuyên giáo và Dân vận Thành ủy sao gửi Thông tin chuyên đề “**BÀI VIẾT CỦA ĐỒNG CHÍ TỔNG Bí THƯ TÔ LÂM: HỌC TẬP SUỐT ĐỜI**”. Học tập suốt đời để dám nghĩ, dám nói, dám làm, dám chịu trách nhiệm, dám hi sinh vì lợi ích chung, để trở thành người có ích cho xã hội” của Ban Tuyên giáo và Dân vận Tỉnh ủy Điện Biên tới các chi, Đảng bộ trực thuộc Thành ủy.

Đề nghị các chi, đảng bộ trực thuộc Thành ủy, các cơ quan, đơn vị trên địa bàn thành phố tổ chức tuyên truyền, phổ biến rộng rãi trong cán bộ, đảng viên, đoàn viên, hội viên và Nhân dân bằng hình thức phù hợp.

(Ban Tuyên giáo và Dân vận Thành ủy gửi kèm Thông tin chuyên đề của Ban Tuyên giáo và Dân vận Tỉnh ủy Điện Biên)./.

Nơi nhận:

- Như trên,
- Thường trực Thành ủy (b/c),
- Lưu BTGDVTU.

Đặng Việt Hùng

TỈNH ỦY ĐIỆN BIÊN
BAN TUYÊN GIÁO VÀ DÂN VẬN
*
Số 03 -TTCD/BTGDVTU

ký: - H/c Trung, S/o Nguyễn, VP
- KTG - DV thuế hieu

ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM

Điện Biên, ngày 28 tháng 3 năm 2025

THÔNG TIN CHUYÊN ĐỀ

BÀI VIẾT CỦA ĐỒNG CHÍ TÔNG BÍ THƯ TÔ LÂM: HỌC TẬP SUỐT ĐỜI.

NH ỦY ĐIỆN BIÊN PHỦ Học tập suốt đời để dám nghĩ, dám nói, dám làm, dám chịu trách nhiệm, dám hy sinh vì lợi ích chung, để trở thành người có ích cho xã hội.

V Số:.....676.....
Ngày: 30/3/2025....

ền:.....

ký hiệu HS: - ĐẶT VĂN ĐỀ

Đất nước Việt Nam của chúng ta đã trải qua biết bao thăng trầm của lịch sử, để giờ đây với tất cả sự khiêm tốn của người cách mạng, có thể tự hào nói rằng, “đất nước ta chưa bao giờ có được cơ đồ, tiềm lực, uy tín và vị thế như ngày nay”. Việt Nam đang đứng trước thời điểm lịch sử mới, quyết tâm bước vào kỷ nguyên mới - kỷ nguyên phát triển thịnh vượng của Dân tộc Việt Nam. Một trong những hành trang quan trọng để vững bước trong kỷ nguyên mới là những con người Việt Nam mang trong mình tinh thần “Học tập suốt đời” và trái tim phụng sự Tổ quốc, phục vụ Nhân dân.

Ngày 02/3/2025, Tổng Bí thư Tô Lâm có bài viết “*Học tập suốt đời*”. Nội dung nhấn mạnh tầm quan trọng của việc xây dựng xã hội học tập. “Học tập suốt đời để dám nghĩ, dám nói, dám làm, dám chịu trách nhiệm, dám hy sinh vì lợi ích chung, để trở thành người có ích cho xã hội”. Bài viết của Tổng Bí thư đã nhận được sự đồng tình và hưởng ứng tích cực từ cán bộ, đảng viên và Nhân dân. Bài viết của Tổng Bí thư không chỉ là định hướng, mà còn như ngọn “gió Đông” thổi vào xã hội, khích lệ, khơi dậy tinh thần ham học hỏi, đổi mới, sáng tạo, tinh thần công hiến, dám bước ra khỏi vùng an toàn, chấp nhận thử thách và dấn thân vì lợi ích chung của quốc gia - dân tộc.

II - NỘI DUNG CỦA BÀI VIẾT

1. Bối cảnh khách quan tắt yếu của việc học tập suốt đời

Cách mạng khoa học công nghệ đã và đang diễn ra mạnh mẽ trên quy mô toàn cầu, tạo nên sự biến cách lớn trong đời sống xã hội, đặt ra những yêu cầu mới, nhu cầu mới, nhiệm vụ mới, suy nghĩ mới, hành động mới với mỗi người dân Việt Nam, đặc biệt đối với cán bộ, đảng viên của hệ thống chính trị trên con đường

xây dựng và bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa, nhất là tận dụng tối đa thời cơ, vận hội, đi tắt đón đầu, đưa đất nước vững bước vào kỷ nguyên phát triển, giàu mạnh, sánh vai với các cường quốc năm châu.

Có rất nhiều yếu tố tác động đòi hỏi mỗi người cần phải học tập suốt đời: Sự thay đổi, phát triển không ngừng của tự nhiên, xã hội, của thế giới; tri thức là đại dương mênh mông còn sự hiểu biết của con người chỉ như giọt nước; sự cạnh tranh trong môi trường lao động; cạnh tranh giữa các quốc gia; nhu cầu tìm hiểu, khám phá, nâng tầm hiểu biết của tự thân mỗi người... trong bài viết của Tổng Bí thư đề cập đến bối cảnh then chốt, mang tính toàn cầu hiện nay đó là vấn đề “Cách mạng khoa học công nghệ”. Vì sao đây là bối cảnh then chốt, bao hàm những vấn đề khác? Vì cách mạng khoa học công nghệ đã và đang diễn ra ngày càng mạnh mẽ, tạo nên sự biến cách to lớn trong đời sống xã hội, làm thay đổi phương thức tư duy, sống, học tập, lao động; làm biến đổi cả tự nhiên và xã hội; ảnh hưởng tới mọi mặt của đời sống con người: Chính trị, kinh tế - xã hội, văn hoá, quốc phòng, an ninh, đối ngoại.

Năm 2024 đánh dấu những bước phát triển vượt bậc của khoa học công nghệ, đặc biệt là trí tuệ nhân tạo (AI), một kỷ nguyên robot hình người đã bắt đầu: Pha cafe, dọn dẹp nhà cửa, tưới cây, chơi đàn, nấu ăn, phẫu thuật, sáng tạo nội dung, dịch thuật... đều do robot hình người đảm nhiệm. 1 tác phẩm nghệ thuật - bức chân dung cao 2,2m có tên “Vị thần AI” do Ai-Da, họa sĩ robot siêu thực đầu tiên trên thế giới sáng tác đã được bán đấu giá với mức cao kỷ lục 1,32 triệu USD.

Bên cạnh những lợi ích không thể nghĩ bàn của khoa học công nghệ, đặc biệt là AI thì nhà vật lý vĩ đại Stephen Hawking đã cảnh báo: “Sự phát triển của trí tuệ nhân tạo có thể đánh dấu sự kết thúc của loài người”. Ông cũng nhận định loài người sẽ bị trí tuệ nhân tạo hoàn toàn thay thế trong 500 năm nữa nếu không cẩn trọng trong quá trình nghiên cứu và phát triển công nghệ nguy hiểm này. AI lấy mất việc làm của con người: Trong các nhà máy, robot sản xuất đã thay thế hàng loạt công nhân; ngành tài chính chứng kiến sự lên ngôi của các hệ thống AI có khả năng phân tích dữ liệu nhanh chóng, dần đảm nhiệm công việc của những chuyên viên phân tích cấp thấp; trong lĩnh vực chăm sóc khách hàng, hàng nghìn nhân viên tổng đài mất việc khi chatbot và trợ lý ảo trở nên phổ biến; ngành báo chí cũng chịu ảnh hưởng sâu sắc khi AI có thể viết tin tức, báo cáo tài chính trong thời gian ngắn, khiến nhu cầu tuyển dụng phóng viên giảm mạnh. Thao túng xã hội bằng các thuật toán AI; AI ảnh hưởng xấu đến quyền riêng tư và bảo mật; AI tạo ra vũ khí tự động nguy hiểm; AI làm gia tăng sự bất bình đẳng trong phát triển kinh tế - xã hội giữa các quốc gia, gia tăng bất bình đẳng về quyền con người... Vì vậy

Tổng Bí thư Tô Lâm xác định khoa học công nghệ là yếu tố cốt lõi nhất buộc con người phải học tập suốt đời nếu không muốn tự mình bị đào thải.

Với tinh thần độc lập và tinh thể tự lực, tự cường, tự tin và tự hào dân tộc, Việt Nam đang chuẩn bị bước vào kỷ nguyên mới của dân tộc với ưu tiên hàng đầu là thực hiện thành công hai mục tiêu 100 năm mà Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XIII đã đề ra: Đến năm 2030, kỷ niệm 100 năm thành lập Đảng: Việt Nam trở thành nước đang phát triển, có công nghiệp hiện đại, thu nhập trung bình cao. Đến năm 2045, kỷ niệm 100 năm thành lập nước, Việt Nam trở thành nước phát triển, thu nhập cao. Nỗ lực vượt qua bãy thu nhập trung bình, xây dựng một nước Việt Nam hoà bình, thống nhất, độc lập, dân chủ và giàu mạnh sánh vai với các cường quốc năm châu, góp phần xứng đáng vào sự phát triển bền vững của thế giới và khu vực.

Để thực hiện thắng lợi yêu cầu, nhiệm vụ, trọng trách trong giai đoạn mới, học tập suốt đời để dám nghĩ, dám nói, dám làm, dám chịu trách nhiệm, dám hy sinh vì lợi ích chung, để trở thành những người hữu dụng đang là đòi hỏi cấp thiết đối với từng cá nhân, mỗi công dân, đặc biệt là những cán bộ, nhân viên trong hệ thống chính trị.

2. Chủ trương, đường lối của Đảng về học tập suốt đời

“Học tập suốt đời không phải là vấn đề mới”.

Tinh thần hiếu học là một truyền thống văn hóa tốt đẹp của dân tộc Việt Nam. Từ bao đời nay truyền thống tốt đẹp đó đã góp phần hình thành trí tuệ, tâm hồn, nhân cách và phong thái của con người Việt Nam. Lịch sử nước ta có rất nhiều tấm gương hiếu học của các bậc tiền nhân: Trạng nguyên nhỏ tuổi nhất - Nguyễn Hiền; Lưỡng quốc Trạng nguyên - Mạc Đĩnh Chi; Trạng Lương Thế Vinh; Danh sĩ, sử gia Lê Văn Hưu; nhà bác học Lê Quý Đôn...

Ngay sau Cách mạng tháng Tám thành công, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã phát động phong trào toàn dân, toàn quân xóa nạn mù chữ, Người căn dặn: “... Muốn biết thì phải thi đua học. Học không bao giờ cùng. Học mãi để tiến bộ mãi. Càng tiến bộ, càng thấy càng phải học thêm”; “Xã hội càng đi tới, công việc càng nhiều, máy móc càng tinh xảo. Mình mà không chịu học thì lạc hậu, mà lạc hậu là bị đào thải, tự mình đào thải mình”.

Chủ tịch Hồ Chí Minh cho rằng một dân tộc dốt là một dân tộc yếu, Người đã chỉ ra ba loại “giặc” mà Nhân dân ta phải đối mặt sau Cách mạng tháng Tám là giặc đói, giặc ngoại xâm và giặc dốt, và trong 3 loại giặc trên thì giặc nào cũng nguy hiểm, đòi hỏi dân tộc ta cũng phải chiến thắng. Năm 1945, trên 95% dân số

đất nước chưa biết đọc, biết viết do hậu quả của chính sách ngu dân về giáo dục và đầu độc về văn hóa của thực dân Pháp để lại (hệ thống giáo dục Việt Nam thời kỳ thực dân Pháp đô hộ rất thiếu thốn, đến năm 1930, tổng số học sinh, sinh viên tất cả các trường từ tiểu học đến đại học chỉ chiếm 1,8% dân số Việt Nam). Để triển khai chiến dịch xoá mù chữ, ngày 08/9/1945, Chính phủ lâm thời nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa phát động phong trào “Bình dân học vụ”, là phong trào xóa nạn mù chữ trong toàn dân, nhằm giải quyết “giặc đốt”, một trong các vấn đề cấp bách nhất của nước Việt Nam lúc bấy giờ. Ngay sau khi thành lập, phong trào “Bình dân học vụ” nhanh chóng lan rộng khắp cả nước, thu hút sự tham gia của mọi lứa tuổi, mọi tầng lớp Nhân dân. Trong khoảng thời gian hơn một năm Chính phủ Việt Nam Dân chủ Cộng hòa tuyên bố độc lập, phong trào “Bình dân học vụ” được triển khai mạnh mẽ trong cả nước, giúp cho hơn 2,5 triệu người thoát nạn mù chữ và đến năm 1952, chiến dịch xóa nạn mù chữ cơ bản được hoàn thành.

Chủ tịch Hồ Chí Minh là tấm gương ham học, tự học suốt đời ít ai sánh bằng. Tại bài nói chuyện trước Hội nghị chuyên đề sinh viên quốc tế họp tại Việt Nam ngày 01/9/1961, Người tâm sự: “Về văn hóa tôi chỉ học hết tiểu học. Về hiểu biết phổ thông, 17 tuổi tôi mới thấy ngọn đèn điện lần đầu tiên, 20 tuổi mới nghe radio lần đầu”. Vậy mà mấy chục năm sau, khi Người đã đi xa, nhà nghiên cứu Vassiliev trân trọng khẳng định: “Hiếm có chính khách nào của thế kỷ XX có thể sánh được với Hồ Chí Minh về trình độ học vấn, tầm hiểu biết rộng lớn và sự thông minh trong cuộc đời”. Đạt được tầm hiểu biết ấy là nhờ Hồ Chí Minh đã không ngừng học tập, không ngừng tự học.

“Trong các giai đoạn cách mạng, đặc biệt trong những năm đổi mới, Đảng ta luôn quan tâm, khuyến khích học tập suốt đời và xây dựng cả nước thành xã hội học tập. Chủ trương học tập suốt đời được đề cập trong nhiều Nghị quyết, Chỉ thị, Kết luận của Đảng như: Nghị quyết Trung ương 4 khoá VII về tiếp tục đổi mới sự nghiệp giáo dục và đào tạo, Nghị quyết Trung ương 2 khoá VIII về định hướng chiến lược phát triển giáo dục - đào tạo trong thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa và nhiệm vụ đến năm 2000, Kết luận số 14-KL/TW, ngày 26/7/2002, Hội nghị Trung ương 6 khoá IX về tiếp tục thực hiện Nghị quyết Trung ương 2 khoá VIII, Nghị quyết Đại hội Đảng lần thứ X, XI, Nghị quyết số 29-NQ/TW, ngày 4/11/2013 của Ban Chấp hành Trung ương khoá XI về “Đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế”, Nghị quyết Đại hội Đảng lần thứ XIII khẳng định “Thúc đẩy xây dựng xã hội học tập, học tập suốt đời” bởi “Người Cách mạng phải học suốt đời, học trong sách vở, học lẫn nhau và học từ Nhân dân”; “bé học” mênh mông, không bao giờ cạn.

Chi thị số 11-CT/TW, ngày 13/4/2007 của Bộ Chính trị khóa X về “Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác khuyến học, khuyến tài, xây dựng xã hội học tập”; Kết luận số 49-KL/TW, ngày 10/5/2019 của Bộ Chính trị về “Tiếp tục thực hiện Chỉ thị 11-CT/TW về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác khuyến học, khuyến tài, xây dựng xã hội học tập”; Kết luận số 91- KL/TW, ngày 12/8/2024 của Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện Nghị quyết số 29-NQ/TW, ngày 04/11/2013 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khoá XI “Về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hoá, hiện đại hoá trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế”.

3. Kết quả xây dựng xã hội học tập, học tập suốt đời

Thực hiện các quan điểm, chủ trương của Đảng, việc xây dựng xã hội học tập, học tập suốt đời đã trở thành phong trào, thành nhu cầu, thành nếp văn hóa và đạt nhiều kết quả quan trọng. Theo đó, đã hình thành hệ thống giáo dục quốc dân thống nhất từ giáo dục mầm non đến đào tạo sau đại học; các loại hình trường, lớp, loại hình đào tạo được đa dạng hóa, mang lại cơ hội học tập cho người dân ở mọi lứa tuổi.

Năm 2024, Việt Nam còn có 17 cơ sở giáo dục đại học trong Bảng xếp hạng hàng đầu châu Á, trong đó có 4 cơ sở giáo dục đại học nằm trong top 200; 9 cơ sở giáo dục đại học trong bảng xếp hạng đại học tốt nhất thế giới của Tổ chức Times Higher Education (THE), trong đó có 4 cơ sở giáo dục đại học nằm trong top 1000; 13 cơ sở giáo dục đại học trong Bảng xếp hạng tầm ảnh hưởng của THE. Đến nay, cả nước đã có 5 thành phố được UNESCO công nhận là thành viên của mạng lưới thành phố học tập toàn cầu (Thành phố Vinh, tỉnh Nghệ An; Thành phố Sa Đéc, Thành phố Cao Lãnh, tỉnh Đồng Tháp; Thành phố Sơn La, tỉnh Sơn La và Thành phố Hồ Chí Minh).

Năm 2024, Việt Nam có 7 đoàn học sinh tham dự các kỳ thi Olympic khu vực và quốc tế với 38 lượt học sinh tham gia. Đoàn học sinh Việt Nam đã mang về thành tích vượt trội khi tất cả đều đoạt giải, với 12 Huy chương Vàng, 15 Huy chương Bạc, 10 Huy chương Đồng và 1 Bằng khen. Các đoàn học sinh của Việt Nam dự thi đều đạt thứ hạng cao, giữ vững vị trí tốp 10 của thế giới; nhiều học sinh Việt Nam đạt điểm số trong tốp cao nhất thế giới.

Riêng Điện Biên hiện nay có 485 cơ sở giáo dục và đào tạo với 7.333 lớp và hơn 208.000 học sinh, sinh viên. Năm học 2024-2025, toàn tỉnh có 379/464 trường mầm non và trường phổ thông đạt chuẩn quốc gia. Chất lượng giáo dục toàn diện không ngừng được nâng lên, nhất là ở vùng cao, vùng đồng bào dân tộc thiểu số; Điện Biên đã hoàn thành phổ cập giáo dục mầm non cho trẻ em 5 tuổi, đạt chuẩn

xóa mù chữ, phổ cập giáo dục tiểu học mức độ 3, phổ cập giáo dục THCS mức độ 2. Tỷ lệ học sinh đỗ tốt nghiệp THPT và trúng tuyển vào các trường đại học, cao đẳng, dạy nghề tăng đều qua các năm (hàng năm đạt trung bình từ 40-45%). Chất lượng giáo dục mũi nhọn được cải thiện rõ rệt, thuộc vào nhóm khá của các tỉnh vùng Trung du và miền núi phía Bắc...

Phương thức cung ứng, kết nối giữa các trình độ đào tạo được cải thiện; mạng lưới, quy mô giáo dục mở rộng khắp các vùng, miền của đất nước; các phong trào thi đua khuyến học, khuyến tài từng bước đi vào chiều sâu, thực chất hơn ở hầu khắp các địa phương; môi trường giáo dục lành mạnh, học đi đôi với hành, gắn với cuộc vận động xóa đói, giảm nghèo, xây dựng đời sống văn hóa, gia đình văn hóa. Trong nhiều dòng họ, làng, xã, thôn, bản phong trào thi đua học tập phát triển mạnh. Ý thức học tập suốt đời đã và đang thâm sâu vào từng gia đình, từng khu dân cư, từng cơ sở đào tạo, từng vùng, miền...

Hiện nay, trong cả nước không ít dòng họ được vinh danh là dòng họ hiếu học: Họ Dương được công nhận là Dòng họ khoa bảng với tổng số 57 vị Tiến sĩ, Trạng nguyên (50 Văn, 7 Võ). Tại Văn Miếu Quốc Tử Giám với 82 văn bia thì 21 bia có tên người họ Dương.

Dòng họ Nguyễn Đặng (xã Liên Bão, huyện Tiên Du, tỉnh Bắc Ninh) là một dòng họ nổi tiếng về khoa bảng của vùng Kinh Bắc xưa. Theo gia phả dòng họ thì từ năm 1443 đến năm 1918 có 91 người đỗ đạt, trong đó có 01 trạng nguyên, 01 thám hoa, 06 tiến sĩ, 07 giám sinh, 25 hiệu sinh, 02 tú tài, 05 thiếu khanh, tổng giáo và huyện thừa.

Dòng họ Trần, họ Vũ, họ Ngô, họ Đặng, họ Đỗ...

Những dòng họ hiếu học nổi tiếng ở Điện Biên như: Dòng họ Ví ở xã Sín Phình, dòng họ Thảo xã Trung Thu, dòng họ Mùa xã Sín Chải, dòng họ Vừ xã Mường Báng, huyện Tủa Chùa; dòng họ Sùng xã Pú Nhùng huyện Tuần Giáo; dòng họ Tao ở xã Chà Nưa, huyện Nậm Pồ; dòng họ Vàng ở bản Pa Tân, xã Pa Tân, huyện Nậm Pồ; dòng họ Pờ ở Sín Thầu, huyện Mường Nhé; dòng họ Nguyễn Quang, xã Thanh Chăn, huyện Điện Biên...

Tính đến hết năm 2024, toàn tỉnh Điện Biên có 95.064/148.379 gia đình đăng ký “Gia đình học tập”, đạt 64,06%; 795/1.044 dòng họ đăng ký “Dòng họ học tập”, đạt 76,14%; 1.223/1.445 cộng đồng đăng ký “Cộng đồng học tập”, đạt 84,63%; 765/788 đơn vị đăng ký “Đơn vị học tập” ở địa phương, đạt 97,08%. Việc xây dựng các mô hình học tập cũng được Hội Khuyến học tỉnh Điện Biên đặc biệt chú trọng. Toàn tỉnh Điện Biên có 129/129 xã, phường, thị trấn có trung tâm học

tập cộng đồng; 33 trung tâm học tập cộng đồng có trụ sở riêng, 76 trung tâm được trang bị máy tính, 105 giáo viên được biệt phái sang hoạt động tại các trung tâm học tập cộng đồng.

Đã có nhiều tấm gương tiêu biểu là nông dân, người lao động, cán bộ, giáo viên tích cực tự học, sáng tạo trong lao động, công tác, có nhiều đóng góp cho cộng đồng; nhiều tấm gương tiêu biểu trong áp dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật, có nhiều nghiên cứu, sáng kiến giải pháp hiệu quả mang tính ứng dụng cao trong thực tiễn, trong sản xuất và đời sống; nhiều người lớn tuổi nhờ tự học, tự nghiên cứu áp dụng kiến thức, kinh nghiệm để sản xuất đã giúp gia đình thoát nghèo, xây dựng đời sống văn hóa mới và đóng góp cho kinh tế - xã hội ở địa phương.

Người nông dân Phạm Văn Hát (huyện Tú Ký, tỉnh Hải Dương) mới chỉ học hết lớp 7 nhưng với đam mê, tự học đã nghiên cứu, chế tạo ra hơn 40 loại máy móc nông nghiệp: Máy bón phân, máy gieo hạt, máy xúc thóc, máy tiêm vaccine cho gia cầm, máy phun thuốc trừ sâu, máy thu hoạch rau mầm... Các sản phẩm của anh Hát đã có mặt tại 63 tỉnh, thành và xuất khẩu đến 15 quốc gia, trong đó có những đất nước có nền khoa học phát triển như: Israel, Hàn Quốc, Nhật, Mỹ, Anh, Đức, Hà Lan, Canada...

Tiến sĩ Phạm Toàn Thắng đã khiến cả thế giới ngưỡng mộ và nể phục khi sản xuất thành công tế bào gốc từ màng cuống rốn. Phương pháp tách tế bào da từ màng dây rốn giúp chữa lành các vết thương về da do bỏng, tiểu đường, loét do phỏng xạ, thậm chí là chăm sóc sắc đẹp...

Những mô hình mới, những tấm gương sáng về tinh thần học không bao giờ muộn, có nhiều người ở tuổi “thất thập cổ lai hy” những vẫn theo học cao học, làm luận án tiến sĩ chỉ với mục đích học để làm gương cho con cháu noi theo và khuyên con cháu “học, học nữa, học mãi”; “Học để làm việc, làm người, làm cán bộ. Học để phụng sự đoàn thể, phụng sự giai cấp và nhân dân, phụng sự Tổ quốc và nhân loại”, góp phần để đất nước ta đạt được những thành tựu vĩ đại sau gần 40 năm đổi mới.

Một số tấm gương tự học, học tập suốt đời của những con người Việt Nam ưu tú như:

Đại tướng Võ Nguyên Giáp (1911-2013) không chỉ là một vị tướng, một nhà chính trị - quân sự tài năng, Đại tướng còn là một nhà giáo, nhà báo, nhà ngoại giao, nhà sử học,... là tác giả của nhiều công trình, bài viết về Chủ tịch Hồ Chí Minh, về Đảng, về quân đội, về chiến tranh cách mạng Việt Nam,... với nhiều bộ hồi ký có giá trị. Sinh ra trong một gia đình nhà nho nghèo có truyền thống hiếu học và nề nếp gia phong, ngay từ nhỏ, Võ Nguyên Giáp đã ham học. Đại tướng

đọc rất nhiều thể loại sách báo, nghiên ngẫm và vận dụng vào thực tiễn cuộc sống, thực tiễn cách mạng. Để hun đúc nên một Đại tướng “văn võ song toàn” là cả một hành trình tu dưỡng, học tập suốt cuộc đời.

Giáo sư Tạ Quang Bửu - một thiên huyền thoại của sự tự học và ham đọc sách; Tấm gương hiếu học, yêu đọc sách của ông vua vũ khí Trần Đại Nghĩa - người quê tỉnh Vĩnh Long; Nhà bác học không ngừng học Lương Định Của - tỉnh Sóc Trăng; Cánh chim Tinh Vệ trước bể học không cùng - nhà văn hóa Đào Duy Anh người gốc Xứ Thanh; Giáo sư Bác sĩ Tôn Thất Tùng - xuất thân Hoàng tộc; giáo sư Hoảng Tụy...

Ông Cửng Hoàng Phương ở xã Trường Thành, huyện Thới Lai, TP. Cần Thơ nhận bằng tốt nghiệp Đại học ngành Dược học khi đã bước sang tuổi 60...

Năm 2024, cụ ông Nguyễn Tân Thành (88 tuổi, quận Ninh Kiều, TP Cần Thơ) được trao học bổng “Người lớn học không bao giờ cùng” khi theo học chuyên ngành Thạc sĩ Văn học tại Trường Đại học Cần Thơ. Ông là học viên bậc thạc sĩ cao tuổi nhất của ngôi trường này. Điều đáng nói Ông Thành là một giáo viên dạy Ngữ văn song ông biết và dạy 9 ngoại ngữ gồm tiếng Anh, Pháp, Đức, Ý, Tây Ban Nha, Hàn, Nhật... Trong đó, mỗi loại ngoại ngữ đều có chứng chỉ riêng. Dù đã sở hữu một khối tài sản văn chương - nghệ thuật ấn tượng là 4 tập thơ, 5 tập truyện, 15 tập dịch thơ, hơn 10 tác phẩm hội họa dự triển lãm và đã ở tuổi xưa nay hiếm nhưng ông Thành vẫn miệt mài học tập. Tinh thần học tập suốt đời của ông khiến nhiều người cảm phục, là tấm gương cho nhiều người về sự kiên trì, ham học, chinh phục tri thức.

4. Một số tồn tại, hạn chế

Bên cạnh kết quả, thực hiện chủ trương học tập suốt đời vẫn còn một số tồn tại, hạn chế:

(1) Đào tạo, bồi dưỡng còn chạy theo số lượng mà chưa thực sự chú trọng tới chất lượng; việc tự học, thực học và học tập suốt đời của đội ngũ cán bộ, đảng viên chưa đạt kết quả như mong muốn; còn tình trạng học theo phong trào, sinh bùng cấp mà chưa thực sự căn cứ vào đòi hỏi thực tiễn, ngại khó, ngại khổ trong học tập, không đào sâu suy nghĩ để vươn lên chinh phục những đỉnh cao trong khoa học.

(2) Tình trạng hạn chế về chuyên môn, nghiệp vụ, chủ nghĩa cá nhân, bệnh kinh nghiệm trong một bộ phận cán bộ, đảng viên ảnh hưởng đến chất lượng thực thi công vụ, chất lượng phục vụ Nhân dân; ảnh hưởng đến tinh thần dám nghĩ, dám nói, dám làm, dám chịu trách nhiệm; triệt tiêu động lực đổi mới, sáng tạo, không đủ nền tảng kiến thức và tự tin về năng lực đề xuất và thực hiện những sáng kiến, giải pháp đột phá.

(3) Một bộ phận cán bộ, công chức, viên chức, người lao động thỏa mãn với kiến thức đã học trong các trường lớp, cơ sở đào tạo, hoặc chạy theo việc học để hoàn thiện bằng cấp đủ điều kiện thăng tiến, không chịu nghiên cứu, học hỏi thường xuyên để nâng cao trình độ chuyên môn, năng lực quản lý, kiến thức, kỹ năng hội nhập và khả năng thích ứng...

(4) Một bộ phận biểu hiện ngại học, không có khái niệm học thường xuyên, học suốt đời nên trở thành lạc hậu, bảo thủ, không thích nghi và bất nhịp với “guồng quay” hối hả của nhịp sống “vũ bão” thời khoa học và công nghệ 4.0 và X.0.

III - MỘT SỐ NHIỆM VỤ, GIẢI PHÁP XÂY DỰNG XÃ HỘI HỌC TẬP, HỌC TẬP SUỐT ĐỜI TRONG THỜI GIAN TỚI

Đất nước đang đứng trước thời cơ, vận hội mới để vươn mình, để “sánh vai” với thế giới như ước nguyện của Chủ tịch Hồ Chí Minh và khát vọng của toàn dân tộc. Đảng ta không có lợi ích nào khác ngoài đưa đất nước, dân tộc bước vào xã hội giàu mạnh, người dân ấm no, tự do, hạnh phúc, phát triển; hơn lúc nào hết, chúng ta cần có những cán bộ có tư duy, tầm nhìn, việc làm đột phá, dám nghĩ, dám nói, dám làm, dám chịu trách nhiệm, dám hy sinh, đặc biệt trong thực hiện các cuộc cách mạng về sắp xếp tổ chức bộ máy tinh - gọn - mạnh; hiệu năng - hiệu lực - hiệu quả và thực hiện Nghị quyết số 57-NQ/TW, ngày 22/12/2024 của Bộ Chính trị về đột phá phát triển khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia. Cách mạng 4.0 đang diễn ra với quy mô và tốc độ chưa từng có, sự phát triển mạnh mẽ của kinh tế tri thức, chuyển đổi số, kinh tế số, xã hội số khiến một phần nội dung giảng dạy tại nhà trường hôm nay có thể thành lạc hậu, lỗi thời sau vài năm; hơn thế, những điều phổ biến hiện nay thì 10 năm trước còn chưa xuất hiện và có 65% những công việc hiện nay sẽ bị thay thế bởi công nghệ trong những năm tới. Với thế giới phức tạp, không ổn định và biến đổi khôn lường, tri thức phải không ngừng được bổ sung, tuổi thọ con người dài hơn, thời gian về hưu đủ dài, buộc người cao tuổi phải học và hoạt động để không bị lạc hậu với xã hội hiện đại.

Trong bối cảnh đó, học tập suốt đời trở thành một quy luật sống; không chỉ giúp mỗi cá nhân nhận biết, thích nghi, không tụt hậu trước sự biến đổi từng ngày của thế giới hiện tại, làm giàu trí tuệ, hoàn thiện nhân cách, vượt qua khó khăn, thử thách để ngày càng tiến bộ và định vị bản thân trong xã hội hiện đại; cao hơn, đây là chìa khoá quan trọng để nâng cao dân trí và đào tạo nhân lực, thúc đẩy sự phát triển kinh tế - xã hội, là con đường duy nhất, hướng đi tất yếu của mọi quốc gia để đảm bảo sự phát triển thịnh vượng, bền vững. Học tập suốt đời giúp mỗi thành viên trong xã hội có đủ điều kiện và cơ hội tự hoàn thiện mình, nâng cao chất lượng cuộc sống của chính mình, của gia đình, họ tộc, thôn, xóm, phường, xã và cả nước

dưới sự lãnh đạo của Đảng trên con đường trở thành nước dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh và xã hội chủ nghĩa.

Chi khi đầy mạnh thực chất học tập suốt đời, chúng ta mới giàu có những ý tưởng, giải pháp, sáng kiến để giải quyết những đòi hỏi cấp thiết của thực tiễn, những vấn đề mới, chưa có tiền lệ; khắc phục triệt để những "điểm nghẽn" trong cơ chế, chính sách, biểu hiện hình thức trong tự phê bình và phê bình; xóa bỏ tình trạng trì trệ, lúng túng trong giải quyết công việc tại các địa phương, cơ quan, đơn vị; tạo ra được đội ngũ cán bộ dũng cảm, nhận thức đúng quy luật khách quan, chủ động suy nghĩ và làm chủ suy nghĩ, dám nói những vấn đề này sinh từ thực tiễn, từ cuộc sống sinh động, từ đòi hỏi của đổi mới và yêu cầu, nguyện vọng chính đáng của Nhân dân; có quyết tâm, dám chịu trách nhiệm về kết quả công việc, lĩnh vực, ngành mà mình đảm trách, dám nhận lỗi, sửa sai, chịu trách nhiệm trước dân, trước Đảng, biết làm chủ bản thân và công việc; dám chống lại những sự vinh hoa, phú quý không chính đáng và nêu cản, dám hy sinh lợi ích cá nhân vì Đảng, vì Tổ quốc và nhân dân. Khi đó, chúng ta sẽ xây dựng thành công đội ngũ cán bộ có trình độ, năng lực, phẩm chất đạo đức tốt, có khát vọng vươn lên, khát vọng phát triển, dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm về những quyết định của mình để hiện thực hóa nhiệm vụ cách mạng, tạo ra đột phá vì lợi ích của nhân dân, vì sự phát triển của đất nước.

Xây dựng xã hội học tập, học tập suốt đời chỉ thành công khi mỗi công dân ý thức được trách nhiệm của bản thân mình đối với việc tự học tập suốt đời; mỗi cán bộ, đảng viên luôn ý thức rõ học tập suốt đời là nhiệm vụ cách mạng với thái độ nghiêm túc và ý thức tự giác cao. Qua học tập suốt đời để nhận thức được trách nhiệm đối với xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong từng giai đoạn, thời điểm cụ thể; có năng lực làm chủ, năng lực tổ chức cuộc sống; để không ngừng tiến bộ, có sức khoẻ, có chất lượng sống tốt hơn; hiểu biết, giữ gìn và góp phần xây dựng truyền thống văn hóa dân tộc; tin tưởng vào tương lai đất nước, vào đường lối và sự lãnh đạo đúng đắn của Đảng, có khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc. Mỗi công dân cần không ngừng học tập về lý luận chính trị, chuyên môn, nghiệp vụ, phương pháp, kinh nghiệm làm việc và khả năng phối hợp trong tập thể để nâng cao tính kỷ luật của tổ chức, năng suất lao động và phát huy sức mạnh tổng hợp; mỗi cán bộ, đảng viên cần học về tư cách người cán bộ cách mạng, học ở sách vở, học lẫn nhau và học nhân dân; không ngừng tự học tập, tự cập nhật kiến thức mới, tham gia tích cực phong trào "học tập số", phổ cập, nâng cao kiến thức khoa học công nghệ, kiến thức số; tích cực tuyên truyền, vận động người thân, gia đình, đồng họ tự học tập suốt đời. Qua học tập suốt đời để hoàn thành được mọi nhiệm vụ mà Đảng, cách mạng và Nhân dân giao phó.

Mỗi cấp ủy, tổ chức chính trị - xã hội, hội nghề nghiệp cần nhận thức rõ mục tiêu chính của học tập suốt đời là phát triển con người xã hội chủ nghĩa, từ đó xác định các nội dung học tập suốt đời cho cán bộ, đảng viên, thành viên gắn với phát động thi đua, đánh giá, biểu dương, khen thưởng. Đảng, Nhà nước sẽ sớm tổng kết, đánh giá, nghiên cứu ban hành quy định, quy trình, đổi mới quan điểm đánh giá, sàng lọc, quy hoạch đội ngũ cán bộ, nhằm xây dựng hoàn chỉnh bộ máy công quyền trong sạch, vững mạnh, hết lòng, hết sức phục vụ Nhân dân; bảo vệ cán bộ sẵn sàng đi tiên phong, sẵn sàng "vượt rào" đột phá vì lợi ích chung. Tiếp tục hoàn thiện hệ thống giáo dục theo định hướng mở, linh hoạt, liên thông, tạo cơ hội học tập suốt đời cho mọi công dân và thực hiện đào tạo theo nhu cầu của thị trường lao động. Có các giải pháp cụ thể nâng cao nhận thức của xã hội về vai trò, ý nghĩa của học tập suốt đời và sự đóng góp của học tập suốt đời đối với nâng cao chất lượng và tính cạnh tranh của nguồn nhân lực quốc gia. Theo dõi, kiểm tra, giám sát quá trình triển khai thực hiện thí điểm các đề xuất đổi mới, sáng tạo; chủ động phát hiện những vấn đề này sinh, kịp thời động viên, hỗ trợ, tháo gỡ khó khăn, vướng mắc hoặc xem xét, điều chỉnh, có quyết định phù hợp với tình hình thực tế; có chính sách miễn trừ trách nhiệm đối với cán bộ thực hiện thí điểm mà kết quả không đạt hoặc chỉ đạt được một phần mục tiêu đề ra hoặc gặp rủi ro, xảy ra thiệt hại do nguyên nhân khách quan.

Chúng ta đang sống trong thời đại mà tri thức, kiến thức, hiểu biết sẽ giúp con người phát huy cao độ tiềm năng để tận dụng tốt các cơ hội, ứng phó hiệu quả với những thách thức để phát triển bền vững; cũng là thời đại mà khối lượng kiến thức của nhân loại tăng lên hàng ngày theo cấp số nhân. Chỉ khi toàn Đảng, toàn dân, toàn quân, nhà nhà, người người thực hiện hiệu quả học tập suốt đời, xây dựng được đội ngũ cán bộ dám làm, dám nói, dám chịu trách nhiệm, dám hy sinh, chúng ta mới vững vàng tiến vào kỷ nguyên mới, kỷ nguyên phát triển, giàu mạnh dưới sự lãnh đạo của Đảng.

Nơi nhận:

- Các đ/c BCV Trung ương tại Điện Biên, BCV cấp tỉnh,
- BTG các Đảng bộ trực thuộc tỉnh,
- TTCT các huyện, thị thành phố,
- Lãnh đạo Ban,
- Phòng TT-TH,
- Lưu VT.

